

1. ZÁKLADNÍ PŘÍRUČKY, SLOVNÍKY A VÝCHOZÍ FILOSOFICKÁ LITERATURA

Slovníky

- Bocheňski, J. M.: Stručný slovník filozofických pověr, Praha 1993;
Cesty k filosofickému myšlení. Úvod do základních pojmů, Praha 1994
Brugger, W.: Filosofický slovník, Praha 1994
Durozoi, G. - Roussel, A.: Filozofický slovník, Praha 1994
Geist, B.: Sociologický slovník, Olomouc 1992
Neff, V.: Filosofický slovník pro samouky neboli Antigorgiás, Praha 1993

Příručky

- Adamová, L. - Dudák, V. - Ventura, V.: Základy filosofie, etiky. Praha 1995
Ballestrem, K. - Ottmann, H.: Politická filosofie 20. století. Praha 1993
Blecha, I.: Filosofie (Základní problémy). Olomouc 1994
Fürst, M.: Filozofie, Praha 1995
Gombrich, E. H.: Příběh umění, Praha 1992
Liessmann, K. - Ženatý, G.: O myšlení. Úvod do filosofie, Praha 1994
Sire, J.: Za novými světy. Průvodce světovými názory. Praha 1993
Sokol, J.: Malá filosofie člověka, Praha 1994
Störig, H. J.: Malé dějiny filozofie. P. 1991
Slovník židovsko-křesťanského dialogu, Praha 1995
Slovník: Judaismus - křesťanství - islám, Praha 1994
Weischedel, W.: Zadní schodiště filosofie, Praha 1993

Výchozí filosofická literatura

- Fink, E.: Nietzsches Philosophie, Stuttgart 1960.
Hare, R. M., Barnes, J., Chadwick, H.: Zakladatelé myšlení, Praha 1994
Heidegger, M.: Holzwege, Frankfurt a. M. 1957, 1963
Heidegger, M.: O pravdě a bytí, Praha 1994
Heidegger, M.: Co je metafyzika, Praha 1993
Heidegger, M.: Konec filosofie a úkol myšlení, Praha 1993
Heidegger, M.: Básnický bydlí člověk, 1993
Heidegger, M.: Bytí a čas, Praha 1996
Kratochvíl, Z.: Filosofie živé přírody, Praha 1994
Michňák, K.: Ke kritice antropologismu ve filosofii a teologii, Praha 1969
Patočka, J.: Co jsou Češi, Praha 1992
Patočka, J.: Kacířské eseje o filozofii dějin, Praha 1990
Pöggeler, O.: Der Denkweg Martin Heideggers, Pfullingen 1963
Rádl, E.: Dějiny filosofie I., II., Praha 1932-33; II. vyd. Praha 1992
Rádl, E.: Válka Čechů s Němci, Praha 1928; II. vyd. Praha 1993
Sborník: Po cestách naléhavosti myšlení. Sborník prací, jejichž smyslem je především
destrukce samozřejmosti. Věnováno J. Zumrovi k 65. narozeninám. Praha 1993

LITERATURA A PRAMENY

KE KAPITOLE 1. A 2.

Literatura

- Berka, K.: Aristoteles, Praha 1966
Boardman, J.: Řecké umění, Praha 1975
Bondy, E.: Poznámky k dějinám filosofie 3., Antická filosofie, Praha 1994
Bouzek, J.: Objevy ve středomoří, Praha 1979
Bouzek, J. - Kratochvíl, Z.: Od mýtu k logu. Evangelium pravdy.
Bouzek, J. - Ondřejová, I.: Periklovo Řecko, Praha 1989
Černý, V.: O povaze naší kultury, Praha 1990
Dawson, CH.: Zrození Evropy. Úvod do dějin evropské jednoty, Praha 1994
Eliade, M.: Mýtus věčného návratu. „Úvod do filosofie dějin“, Praha 1995
Encyklopedie antiky, Praha 1974
Farrington, B.: Věda ve starém Řecku a její význam pro nás I., II. Praha 1950
Frel, J.: Od tyranů k Sókratovi. Malý český Plutarch, Praha 1969; Feidias, Praha 1964
Frolíková, A.: Politická kultura klasického Řecka, Praha 1990
Graves, R.: Řecké mýty I. -II., Praha 1982
Hérakleitos: Řeč o povaze bytí, Praha 1993
Kratochvíl, Z.: Mýtus, filosofie a věda. I. Antika, Praha 1989
Lexikón gréckej civilizácie (překlad z franc.), vyd. Tatran, Bratislava 1977
Machovec, D.: Dějiny antické filosofie, Praha 1993
Mireau, E.: Život v homérské době, Praha 1980
Mýtus, epos, logos, Pomfil 2, Praha 1991,
Oliva, P.: Solon Praha 1971
Patočka, J.: Předsokratovská filosofie, Praha 1968 (FFUK)
Patočka, J.: Sókratés, Praha 1990
Patočka, J.: Aristotelés, Praha 1994
Patočka, J.: Platón, Praha 1991
Patočka, J.: Evropa a doba poevropská, Praha 1992
Popper, K. R.: Otevřená společnost I., Praha 1994
Slovník antické kultury, Svoboda, Praha 1974
Strauss, L.: The Argument and the Action on Plato's Laws. Chicago 1975
Strong, D. E.: Antické umění. Artia, Praha 1970
Špaňár: Hérakleitos, Praha 1985
Vernant, J. -P. Počátky řeckého myšlení, Praha 1993

Prameny

- Zlomky předsokratovských myslitelů, Praha 1962
Diogenés Laertios: Životopisy, názory a myšlenky proslulých filosofů, Praha 1964
Platón - dialogy postupně znovu vydávané v edici Oikumené,
Platón: Ústava, Praha 1921, II. vyd. 1994
Platón: Zákony, Praha 1961
Aristoteles: Etika Nikomachova, Praha 1937, nebo Bratislava 1979
Aristoteles: Metafyzika, Praha 1946
Aristoteles: Kategorie, Praha 1958
Aristoteles: Poetika, Praha 1993
Aristotelés: Člověk a příroda, Praha 1984
Aristotelés: O nebi. O vzniku a zániku. Bratislava 1985

LITERATURA A PRAMENY KE KAPITOLE 3.

Literatura

- Apokalyptická literatura židovská (přeložil, úvody a výklady opatřil F. Kovář). Kladno 1923
Burian, J.: Řím. Světla a stíny antického velkoměsta. Praha 1970; G. J. Caesar, Praha 1963
Festugière: Epikúros a jeho bohové. Praha 1995
Gibbon, E.: Úpadok a zánik Rímskej ríše, Bratislava 1983
Kovář, F.: Filosofické myšlení hellenistického židovstva, Kladno 1992
Pokorný, P.: Řecké dědictví v Orientu, Praha
Řím Marka Aurelia, Praha, sine
Swiderková, A.: Tvář helénistického světa. Od Alexandra Velikého do císaře Augusta.
Praha 1983
Vavřínek, V.: Alexandr Veliký, Praha 1967

Prameny

- Marcus Aurelius: Hovory k sobě, Praha 1962 a další vyd.
Cicero, M. T.: Tuscuské hovory. O povinnostech. Praha 1970.
Cicero, M. T.: Laelius o přátelství, Praha 1976
Epiktétos: Rukověť - Rozpravy. Praha 1972
Epikuro: Myšlenky, Praha 1970
Lucretius: O přírodě, Praha 1971
Seneca: Výbor z listů Luciliovi, Praha 1969; Další listy
Luciliovi, Praha 1984
Sextus Empiricus: Základy pyrrhonskej skepsy, Bratislava 1984

LITERATURA KE KAPITOLE 4.

Literatura

- Bultmann, R.: Ježíš Kristus a mytologie, Praha 1995
Bultmann, R.: Dějiny eschatologie, Praha 1994
Bondy, E.: Filosofie sklonku antiky a křesťanského středověku, Praha 1993
Bornkamm, G.: Ježíš Nazaretský, Praha 1974
Eliade, M. - Culianu, J. P.: Slovník náboženství, Praha 1993
Eliade, M.: Dějiny náboženského myšlení I., II., Praha 1995
Franzen, A.: Malé církevní dějiny, Praha 1992
Gadamer, H.-G.: Idea dobra u Platóna a Aristotela, Praha 1994
Le Goff, J.: Kultura středověké Evropy, Praha 1991
Guardini, R.: Konec novověku, Praha 1992 (zejm. kapitola Středověký životní pocit a představa světa, str. 9-26)
Gurevič, A. J.: Kategorie středověké kultury, Praha 1978
Harnack, A.: Das Wesen des Christentums, 1901
Harnack, A.: Dějiny dogmatu, 1903
Hadot, P.: Plótinus čili prostota pohledu, Praha 1993
Hejdánek, L.: Filosofie a víra, Praha 1990
Hus, J.: O církvi, Praha 1965
Husitství - reformace - renesance. 3 sv., vyd. Historický ústav 1994
Chelčický, P.: Sít' víry, Praha 1950
Chelčický, P.: Drobné spisy, Praha 1966
Kenny, A.: Tomáš Akvinský, Praha 1992
Křesťanství a filosofie (velké epochy), Praha 1991
Křesťanství dnes (Eseje). Uspořádal J. Němec, Praha 1969
Kultura středověku, Praha 1972
Lacroix, J.: Smysl dneška, Praha 1970 a nové vyd.
Löwith, K.: Wissen, Glauben und Skepsis, Göttingen 1956
Machovec, M.: Ježíš pro moderního člověka, Praha 1990
Machovec, M.: Svatý Augustin, Praha 1967
Maritain, J.: Dvě studie o Tomáši Akvinském, 1990
Molnár, A.: Na rozhraní věků, Praha 1985
Neubauer, Z.: Nový areopág. Křesťanská akademie, Praha 1992 (zejm. kap. Řecký odkaz a křesťanství)
Palouš, R.: Světověk, Praha 1990 (zejm. kap. Starověk - Středověk - Novověk)
Pekař, J.: Jan Žižka a jeho doba, Praha
Pekař, J.: O smyslu dějin. Rozmluvy Praha 1990
Pekař, J.: Z duchovních dějin českých, Praha 1992
Pieper, J.: Scholastika a náměty středověké filosofie, Praha 1993
Ratzinger, J.: Úvod do křesťanství, Brno 1991
Ricoeur, P.: Život, pravda, symbol. Praha 1993 (zejm. kap. Obraz boží a lidská epopej)
Robinson, J. A. T.: Čestně o Bohu, Praha 1969 a další vyd.
Schweitzer, A.: Z mého života a díla, Praha 1974 (zejm. kap. Historický Ježíš a dnešní křesťanství)
Smolík, J.: Současné pokusy o interpretaci evangelií, Praha 1993
Sousedík, S.: Filosofické myšlení v Čechách v době pobělohorské, Studia Comeniana et historica II, č. 3, 1972, s. 37-61
Sousedík, S.: Rodrigo de Arriaga, současník J. A. Komenského, Studia Comeniana et historica, XIII, č. 26, 1983, s. 20-62
Steenberghen von, F.: Dějiny středověké filosofie, TRS 1990
Svatošovi M. + M.: Živá tvář Erazma Rotterdamského, Praha 1985

- Šmahel, F.: Husitská revoluce I. -IV, Praha 1993, knižní vyd. I. dílu Praha 1995,
II. a III. díl Praha 1996
- Ullmann, E.: Svět gotické katedrály, Praha 1987
- Tresmontant, C.: Základní pojmy křesťanské metafyziky, Praha 1994
- Tresmontant, C.: Bible a antická tradice, Praha 1970
- Tenney, M. C.: O Novém zákoně, sine

LITERATURA A PRAMENY KE KAPITOLE 5.

Literatura

- Bachtin, M.: Francois Rabelais a lidová kultura středověku a renesance, Praha 1975
- Evans, R.: Bílá hora a kultura českých zemí, ČSČH, roč. 17, 1969, str. 845-862 1969,
str. 845-862
- Floss, P.: Proměny vědění, Praha 1987
- Macek, J.: Italská renesance, Praha 1965
- Martindale, A.: Člověk a renesance. Archiv Praha 1972
- Mollat du Jourdin, M.: Evropa a moře, Bratislava 1994
- Pešek, J.: Měšťanská vzdělanost a kultura v předbělohorských Čechách 1547-1620,
Praha 1993
- Petráň, J.: Dějiny hmotné kultury I. /1, 2, Kultura každodenního života od pravěku
do 15. stol. Praha 1985
- Plumb, J. H.: Renaissance, Praha 1969
- Preiss, V.: Panoráma manýrismu. Kapitoly o umění a kultuře 16. století. Praha 1974
- Sypher, W.: Od renesance k baroku. Proměny umění a literatury 1400-1700. Praha 1971
- Tapié, V.: Barok, Bratislava 1971
- Toman, R. ed.: Umění italské renesance. Praha 1996
- Umění renesance a baroku. Hl. vyd. R. Huyghe (Larousse), Praha 1970
- Válka, J.: Manýrismus a baroko v české kultuře 17. a 1. pol. 18. stol. Studia Comeniana
et historica 4/8-9 1974, str. 3-17
- Válka, J.: Česká společnost v 15. -17. stol.: Bělohorská doba. Společnost a literatura
„manýrismu“, Praha 1983

Prameny

- Bruno, G.: Dialogy, Praha 1956
- Dante, A.: Božská komedie, Praha 1965; Odeon, Praha 1988
- Galileo Galilei: Dialog o dvou systémech světa, Bratislava 1962
- Machiavelli, N.: Florentské kroniky, Praha 1975
- Machiavelli, N.: Vladař, Praha 1969
- Montaigne, M.: Eseje, Praha 1966
- Petrarca, F.: Listy velkým a malým tohoto světa. Výbor z korespondence, Praha 1973.
Výbor z poezie, Praha 1979

LITERATURA A PRAMENY KE KAPITOLE 6.

Literatura

- Adorno, T. W. - Horkheimer, M.: Die Dialektik der Aufklärung, 1980
Foucault, M.: Dějiny šílenství v době osvícenství. Praha 1994
Furet, F.: Promýšlet francouzskou revoluci, Praha 1994
Křesťanství a filosofie (velké epochy); Křesťanská akademie Praha 1991
(zejm. kap. Křesťanství a filosofie v novověku.)
Loewenstein, B.: Projekt moderny, Praha 1995
Manfred, A. Z.: Tři podobizny z doby Velké francouzské revoluce, Praha 1982
Michelet, J.: Francouzská revoluce, Praha 1989
Nový, L.: - Smolka, J.: Isaac Newton, Praha 1969
Ricoeur, P.: Život, pravda, symbol, Praha 1995
Sainte - Beuve, A.: Podobizny a eseje, Výbor z kritického díla, Praha 1969
Sobotka, M. - Znoj, M. - Mural, J.: Dějiny novověké filozofie, Praha 1993
Soboul, A.: Velká francouzská revoluce, Praha 1964
Taine, H.: Studie o dějinách a umění, Praha 1978
Valéry, P.: Literární rozmanitosti, Praha 1990 (Voltaire str. 103-115)

Prameny

- d'Alembert: Výbor z díla, Praha 1989
Bacon, F.: Nová Atlantida a Eseje, Praha 1980; Nové organon, Praha 1990
Condorcet: Náčrt historického obrazu pokroků lidského ducha, Praha 1968
Descartes, R.: Úvahy o první filosofii, Praha 1970
Descartes, R.: Rozprava o metodě, Praha 1990
Diderot: O umění, Praha 1983; Výbor z díla, Praha 1990
Fourier, Ch.: Velká metamorfóza. Výbor z díla, Praha 1983
Hobbes, T.: Výbor z díla, Praha 1988
Holbach: Zdravý rozum, Praha 1959
Holbach: Společenský systém..., Praha 1960
La Mettrie: Výbor z díla, I., II., III., Praha 1959-1966
Locke, J.: Druhé pojednání o vládě, Praha 1992; O výchově Praha 1984
Pascal, B.: Myšlenky. Výbor. Praha 1973
Rousseau, J. J.: Vyznání, Praha 1978
Rousseau, J. J.: Rozpravy, Praha 1978
Voltaire, F. M. A.: Výbor z díla, Praha 1989
Voltaire, F. M. A.: Myslitel a bojovník, I. -II. sv., Praha 1957
Voltaire, F. M. A.: Candide, Praha 1978 a další vyd.

Autorem první až páté kapitoly je O. Ševčík. J. Pešková a O. Ševčík jsou autory šesté kapitoly, výběr pramenů a literatury z pedagogického hlediska pro účel publikace provedla J. Pešková. Výtvarná část, její interpretace a zapojení do textu je po odborné i metodické stránce prací O. Ševčíka. Kapitoly vznikaly na základě vymezení témat s ohledem na pedagogické cíle práce, které byly projednány s dr. J. Sekotem (Vyšší pedagogická škola - Praha - Dejvice), a které jsme před započítím práce na této půdě konzultovali. Pro titulní stránku skript bylo využito výseku kresby z renesance, pro grafickou úpravu úvodních stránek jednotlivých kapitol modifikaci obrazu M. Šuteje.

Realizace návrhu titulního listu a grafická úprava R. Klíma.